

‘Hij corrigeerde de onderschatting, zomaar’

Een fijne man, pezig en stevig, maar fijn van bouw. Zijn hoofd een bé-tje schuin tijdens het wandelen, zijn stugge benen in een sierlijke pas voor zich uit. Af en toe babbelt hij, tegen een voorbijganger die niet luistert – dat doet er niet toe. Soms is hij gekleed als een klassieke hippiestudent uit de laten jaren 1960, een Leuvense activist of zo. Een zorgvuldig uitgekozen, rechte jeans met een effen hemd in zijn broek en discrete lederen schoenen. Andere dagen draagt hij een flamboyant punkvestje uit jeansstof met vurige adelaarsvleugels op zijn rug. Hij is een van de weinigen die zich loyaal naar de ouderenpsychiatrie begeeft, om oud-medepatiënten een bezoekje te brengen. Of misschien herinnert hij zich dat gedeelte van het domein van vroeger, toen daar urgentie-eenheden waren. Wie zal het weten?

Zijn schedel is bedekt met een dichte, pikzwarte krullenbos, al verraden zijn slapen dat het leven hem heeft weten te treffen. Hardnekkige witte en grijze haren priemen doorheen zijn haarbos. Soms scheert hij zich; afhankelijk van de bijwerkingen van zijn medicatie of zijn eigen medicatie-inname krijgt hij *den* bibber en hangt hij vol stukjes wc-papier. Andere keren heeft hij een stoppelbaard, die hem ook goed staat. Een mengeling tussen Bob Dylan, Art Garfunkel en Cat Stevens. Vaak tuurt hij naar de grond voor hem, zijn bovenlichaam een beetje krom, maar dat oogt niet als lui krom hangen, meer als een gesofisticeerd, bestudeerd ontspannen krom lopen, alsof dat krom lopen zijn weerbaarheid, zijn onverschilligheid of zijn rebellie moet onderstrepen.

Hij verbleef op de afdeling die grensde aan de mijne, maar had al een jarenlang parcours afgelegd. Hij kende de kliniek door en door, had alle veranderingen en evoluties van dichtbij meegemaakt. Het is bij ons vaak iets rustiger, voorspelbaarder dan in zijn eigen haven, dus nam hij al eens plaats op ons terras om rustig te roken. Hij kraamde dingen uit waar je weinig kon uit maken, seksuele zinspelingen, soms Frans soms Nederlands, en had een erg wisselend humeur. Het was voor ons vaak gissen of we hem al dan niet konden aanspreken. De man stond bekend om giftige agressieve uitpattingen, die de laatste jaren echter meer op

de achtergrond zijn verdwenen. Alsof hij het vechten heeft vervangen door iets meer waanzin. Om het iedereen gemakkelijker te maken. Moe. Of misschien werd hij zo graag gezien, zo goed gekend door de taaie verpleegkundigen die hem omringden op zijn afdeling dat het gevecht minder noodzakelijk was geworden. Dat zijn vreemde uitspraken op een of andere wijze toch een betekenis hadden gekregen, dat hij gelezen kan worden, en dat hem rust gaf.

Soms werden wij opgeroepen om te komen helpen als hij zijn depot-inspuiting moest krijgen. Met tien man moesten we hem zien vast te houden, plat op zijn buik op zijn bed, tierend en daverend. Andere keren maakte hij er geen probleem van, het hing er allemaal een beetje van af.

Op een dag slingerde er een gitaar rond op ons terras, een mooie akoestische gitaar met een bronzen schijn. Bob/Art/Cat rookte een poos en kreeg haar toen in het vizier; het was nogal donker op dat terras, diep weggemoffeld onder een afdak en bijna volledig omsloten. Achteloos, zorgeloos nam hij haar vast. Hij taterde nog tien minuten door, voor hij de eerste vinger op de snaren legde. Een zelf gerolde sigaret in zijn mondhoek die al uit was, maar waar hij toch aan bleef puffen. Ik had er niks van verwacht, misschien was het effect daarom zo heftig. Hij stemde haar, maar met zoveel naturel en aangeboren voeling, dat het de eerste minuten niet opviel wat hij precies aan het doen was. Zijn strelingen waren zo moeiteloos dat ze willekeurig leken. Plots bewogen zijn handen met architecturale precisie over het instrument en er kwamen complexe, coherente en vederlichte flamencoklanken op me af. Zo heb ik ontdekt dat de man een briljant muzikant was die gedecompenseerd was, ergens in de loop van zijn leven, door de druk, de verwachtingen, of misschien door de pijnlijke schoonheid van het leven.

Hij speelde geen partituren, hij verzon gewoon maar wat, maar bleek zodanig versmolten met zijn instrument dat dat geen belang had. Zijn kromgebogen bovenlijf boog zich als een treurwilg over de gitaar. Haar hals in de zijne, als een minnares. Om de haverklap onderbrak hij abrupt zijn concertje, om een schunnige opmerking te maken, iemand om een vuurtje te vragen of een grapje te maken dat niemand begreep (maar toch lachten we, af en toe een weifelende blik met elkaar wisselend, omdat we voelden dat dat moest). Tot hij er genoeg van had, tot hij

teleurgesteld was in zijn verminderde motoriek – wat nochtans niemand opviel – of tot de muziek hem niet meer bekoorde. Dan duwde hij zijn minnares in iemand anders zijn armen, en wandelde hij weg. Haar achterlatend, toevertrouwend aan de zorgen van een ander.

Hij corrigeerde de onderschatting, zomaar. Alsof het niets was, liet hij zien wat hij kon, hoe hij zich voelde, hoe hij ze allemaal op een rijtje had, diep weggemoffeld als het terras waar hij op zat.

Clémence